

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/239/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114217636
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114217636.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne G. B., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX B. Š. XX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Igora Šafranka, advokáta so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému CETELEM SLOVENSKO a. s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkač, s. r. o., so sídlom Ružinovská 42, 821 01 Bratislava, IČO: 36 862 169, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyňi 2 201,24 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia zamieťa.
- III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v zmluvných dojednaniach k Zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX:

Splnomocnenie

Klientka ako splnomocniteľ splnomocňuje spoločnosť Cetelem Slovensko a. s. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j., aby v mojom mene uznala môj záväzok voči spoločnosti Cetelem Slovensko a. s. z tejto Zmluvy o úvere a uznala môj záväzok uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárskej zápisnice tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre exekúciu podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov na celý môj majetok do výšky vzniknutej pohľadávky alebo jej zostatku v prípade čiastočného splatenia dlhu vrátane príslušenstva a zmluvných pokút, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

- IV. O trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobkyňa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.6.2014 žiadala, aby súd žalovaného zaviazal vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 2 003,38 eur, určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluvných dojednaniach k zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX a to splnomocnenie Klientka ako splnomocniteľ splnomocňuje spoločnosť Cetelem Slovensko a. s. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j., aby v mojom mene uznala môj záväzok voči spoločnosti Cetelem Slovensko a. s. z tejto Zmluvy o úvere a uznala môj záväzok uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárskej zápisnice tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre exekúciu podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov na celý môj majetok do výšky vzniknutej pohľadávky alebo jej zostatku v prípade čiastočného splatenia dlhu vrátane príslušenstva a zmluvných pokút je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a zároveň zaviazal žalovaného nahradiť jej trovy konania.

Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila dňa 1. Decembra 2008 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej poskytol žalovaný úver vo výške 140 000,- Slovenských korún. Žalobkyňa mala za to, že uvedená zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru ako aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. To všetko spôsobilo dôsledok uvedený v § 4 ods. 3 citovaného zákona a úver sa považuje za úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka sa tak žalovaný na jej úkor obohatil o sumu 2 003,38 eur, ktorú žiada vydať titulom prijatia bez právneho dôvodu. Zároveň splnomocnenie uvedené v tejto zmluve považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 3. Októbra 2014, v ktorom žalobu žalobkyne žiadal v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Mal za to, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na podanej žalobe. Určenie neprijateľnosti dotknutej zmluvnej podmienky nijakým spôsobom neodstráni prípadnú neistotu žalobkyne. Mala za to, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na tejto žalobe. Žalovaná mala za to, že úverová zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným obsahuje všetky obligatórne náležitosti uvedené v zákone o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon nijakým spôsobom neustanovuje povinnosť rozpisu jednotlivých splátok na istinu, úroky, prípadne iné poplatky a nezakazuje, aby tieto hodnoty boli uvedené v jednej mesačnej splátke ako celok. Žalovaný si zároveň splnil uloženú notifikačnú povinnosť, keď informoval žalobkyňu o všetkých podmienkach poskytnutého spotrebiteľského úveru, vrátane konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a to formou počtu splátok, ako aj výške úroku a termínu splatnosti jednotlivých splátok. Žalobu žalobkyne tak žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie vypočítaním žalobkyne a oboznámením listinných dôkazov a to žaloby zo dňa 20.6.2014, Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 1. Decembra 2008, potvrdeniami o splatení úveru, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 1. Decembra 2008 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom podpísaná Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyňi úver vo výške 4 647,15 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 3 131,- Slovenských korún (103,93 eur), v počte splátok 72. Prvá splátka bola splatná dňom 15. Decembra 2008. Išlo o bezúčelový úver, pri ročnej úrokovej sadzbe 13,89 %, RPMN predstavovalo 19,59 %, priemerná hodnota RPMN 17,05 %, poplatok za uzatvorenie zmluvy bol splatný v deň čerpania úveru vo výške 92,94 eur.

V dolnej časti zmluvy sa nachádza splnomocnenie v ktorom je uvedené:

Klientka ako splnomocniteľ splnomocňuje spoločnosť Cetelem Slovensko a. s. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j., aby v mojom mene uznala môj záväzok voči spoločnosti Cetelem Slovensko a. s. z tejto Zmluvy o úvere a uznala môj záväzok uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárskej zápisnice tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre exekúciu podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov na celý môj majetok do výšky vzniknutej pohľadávky alebo jej zostatku v prípade čiastočného splatenia dlhu vrátane príslušenstva a zmluvných pokút. Notárska zápisnica bude obsahovať právny záväzok, označenie osoby oprávnenej a osoby povinnej, právny dôvod, predmet a súhlas osoby povinnej s vykonateľnosťou notárskej zápisnice a bude preto titulom pre exekúciu podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 7C 239/2014 - 38 zo dňa 6. Novembra 2014 súd zamietol návrh žalovaného na spojenie vecí vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C 239/2014 a 20C 324/2014.

Uznesením vyhlásením na pojednávaní dňa 29. Januára 2015 súd pripustil zmenu žalobného petitu jeho rozšírením o sumu 207,86 eur podľa písomného podania žalobkyne zo dňa 19. Novembra 2014.

Súd vo veci vypočul žalobkyňu, ktorá uviedla, že Zmluvu so žalovaným uzatvorila z dôvodu, že potrebovala peniaze, aby pomohla rodine. Išlo o peniaze pre jej nebohú mamu, pričom dôvod načo ich potrebovala jej matka sa nedozvedela. Išlo o sumu 4 647,15 eur, pričom žalovaný si účtoval poplatok vo výške 92,94 eur. Výška splátky bola 103,93 eur, pričom koniec splatnosti nebol dohodnutý. Zo strany žalovaného jej bolo vyplatených 4 554,21 eur. Žalovanému zaplatila sumu 6 765,45 eur. Od žalovaného žiada bezdôvodné obohatenie, nakoľko od nej požadoval nehorázne úroky, boli tam skryté poplatky, ktoré jej nikdy neboli vysvetlené a nebola na nich upozornená. O žiadnom splnomocnení, ktorým by splnomocnila spoločnosť Cetelem na spísanie notárskej zápisnice titulom uznania jej dlhu nemala vedomosť. Zistila to až potom, keď túto zmluvu dala preskúmať občianskemu združeniu. Zmluvu so žalovaným uzatvárala telefonicky. Uzatvárala ju v roku 2008, a preto na konkrétne náležitosti, resp. na to čo jej bolo prezentované zo strany žalovaného si nespomína. Zmluvu si prečítala, informácie, ktoré sú uvedené v zmluve dostala. Bezdôvodné obohatenie vidí v tom, že v zmluve chýba údaj o konečnej splatnosti úveru, ako aj rozlíšenie výšky mesačnej splátky na istinu ako aj úroky. Mala za to, že úver má splácať 5 rokov, no po preštudovaní občianskym združením zistila, že ho má splácať 6 a pol roka. Zdá sa jej, že obchodná zástupkyňa jej povedala údaj o konečnej splatnosti v rokoch.

Z potvrdenia, ktoré sa nachádza na č. I. 80 súdneho spisu, ako aj zhodným vyjadrením oboch účastníkov konania mal súd za preukázané, že žalobkyňa zaplatila žalovanému titulom poskytnutia úveru sumu 6 755,45 eur. Rovnako zhodným vyjadrením účastníkov tohto konania a predložením príslušných listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyni úver po odrátaní administratívneho poplatku v celkovej výške 4 554,21 eur.

Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len Zákon č. 258/2001 Z.z.), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a Zákona č. 258/2001 Z.z., spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, 2 Zákona č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú

hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 Zákona č. 258/2001 Z.z., pri nespĺnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 Zákona č. 258/2001 Z.z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v

čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 455 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premičaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Takisto sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje prijatie plnenia z hry alebo stávky uzavretej medzi fyzickými osobami a vrátenie peňazí požičaných do hry alebo stávky; na súde sa však týchto plnení nemožno domáhať.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Účastníci tohto konania uzatvorili dňa 01.12.2008 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že v tomto prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, kde žalobca vystupuje v pozícii spotrebiteľa a naopak žalovaný ako podnikateľský subjekt v pozícii dodávateľa.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá, vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému dojednaniu pochádza zväčša od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva, vyrovnať túto nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, a teda ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značnú nerovnováhu možno vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, návrhy, už prijatého plneniam, alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Neplatnosť takejto podmienky nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných častí zmluvy.

Právny vzťah medzi účastníkmi konania bolo potrebné posúdiť podľa Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, t.j. ku dňu 01.12.2008. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi je potrebné zároveň považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa Zákona č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa opäť v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

Podľa citovaného ustanovenia spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy, uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

V tomto prípade súd mal za to, že úverová zmluva zo dňa 01.12.2008 neobsahuje náležitosti stanovené zákonom č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu 01.12.2008 v § 4 ods. 2 písm. g) a to konečnú splatnosť úveru a písm. i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tým mal súd za preukázané, že poskytnutý úver sa v zmysle § 4 ods. 3 citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa názoru súdu k primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu 01.12.2008 zmluvy, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov viaže ku každej z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako istiny, tak i úrok, a tiež prípadné poplatky. Naplnenie uvedeného účelu preto nemôže urobiť zadosť zmluva, neobsahujúca vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov aj iných poplatkov. Tým vlastne zákon poskytuje primeranú ochranu právam spotrebiteľa pri uzatváraní úverových zmlúv, aby tieto neboli zavádzajúce. Rovnako je to aj pri údají o konečnej splatnosti úveru.

Súd ma v tomto prípade za to, že úverová zmluva zo dňa 01.12.2008 tieto obligatórne náležitosti neobsahuje. Súd je toho názoru, že v zmysle tohto ustanovenia musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca ich súčet. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala všetky prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu. Potreba rozlíšenia splátok je vyjadrená aj v rozhodnutí Krajského súdu Trnava sp. zn. 9 Co 401/2012 zo dňa 06.08.2013 a pri závere o konečnej splatnosti úveru v rozhodnutí Krajského súdu Žilina sp. zn. 5 Co 286/2014 zo dňa 27.05.2014.

S poukazom na to, že Zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania neobsahuje tieto obligatórne náležitosti, došlo na strane žalovaného ako veriteľa k prijatiu finančných prostriedkov bez právneho dôvodu, čím sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil.

Zhodným tvrdením účastníkov konania a predložením príslušných listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyňu úver vo výške 4.554,21 eur, z ktorého žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu vo výške 6.755,45 eur. Rozdiel vo výške 2.201,24 eur, ktorý žalovaný od žalobkyne prijal bez právneho dôvodu ho tak súd titulom bezdôvodného obohatenia zaviazal žalobkyňu zaplatiť.

Žalobkyňa po pripustení žalobného petitu žiadala vydať od žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 2.211,24 eur. Súd v prevyšujúcej časti návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietol.

Predmetom tohto konania vo výroku č. 2 žalobného petitu bolo určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porov. rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10). Za neprijateľnú podmienku sa považuje aj ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré veriteľovi umožňuje inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru. Odvolací súd vyjadril tiež názor, že slovenská právna úprava výkonu záložného práva umožňujúca uspokojenie pohľadávky dodávateľa z majetku spotrebiteľa bez súdnej kontroly je v kolízii s princípom efektivity úniného práva a umožňuje obísť dôležitý prvok práva EÚ, ktorým je ex offio súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok. V tomto zmysle sa zdá, že je tu ešte väčšie nebezpečenstvo ako pri neprijateľnej rozhodcovskej doložke, v rámci ktorej existuje predsa len kontrola zo strany exekučného súdu. (rozsudok Krajského súdu Prešov z 21. novembra 2012, sp. zn. 18Co 109/2011). Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., proti poručeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že z citovaných zákonných ustanovení vyplýva priamo zo zákona (§ 3, § 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) oprávnenie spotrebiteľa domáhať sa určovacou žalobou neprijateľnosti zmluvných podmienok bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Je to dôsledok zákonom stanovenej ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Je potrebné konštatovať, že je nepochybne v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa a so zásadou poskytovania služieb s odbornou starostlivosťou okolnosť, aby poskytovateľ úveru bol zároveň oprávneným na uznanie dlhu a zriadenie notárskej zápisnice ako exekučného titulu za účelom vymáhania predmetného dlhu za situácie, že takýto dlh by mal vlastne uznať za dlžníka (v danom prípade žalobkyňa) veriteľ, teda žalovaný. Je totiž nemysliteľné, aby veriteľ uznával dlh v mene dlžníka, nakoľko sa to prieči inštitútu uznania dlhu ako jednostranného právneho úkonu dlžníka adresovaného veriteľovi. Táto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Veriteľ jednoznačne sám bez vedomia žalobkyne je oprávnený uznať dlh vo forme notárskej zápisnice v mene žalobkyne ako spotrebiteľky, pričom ten slúži na postihnutie celého jej majetku.

Súd považuje za potrebné uviesť, že splnomocnenie osoby, ktorú spotrebiteľovi vyberie veriteľ je v rozpore s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka a teda veriteľ nemôže od spotrebiteľa takéto splnomocnenie vyžadovať. Takého splnomocnenie je pre rozpor s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné.

Súd preto vyhovel aj tejto časti žalobného návrhu.

O trovách konania súd rozhodne v súlade s § 151 ods. 3 O.s.p. v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa _____ jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu _____ ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.